

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1T/102/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612010240
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5612010240.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou na hlavnom pojednávaní dňa 19. decembra 2017 v Liptovskom Mikuláši takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná

O. E. B. F. R. G. H. K. R. G. P. H. X. N. Á. , nar. XX. X. XXXX, trvale bytom S. K. XXX/X, F. Z.

u z n á v a s a z a v i n n ú ,

ž e

dňa 29. 9. 2010 na notárskom úrade JUDr. Mileny Geškovej, Ulica 1. Mája 54 v Liptovskom Mikuláši, ktorá viedla dedičské konanie po nebohom P. Q., otcovi O. E. a S. Q.U., O. E. v zápisnici o predbežnom vyšetrení sp. zn. 6D/981/2010 spísanej pracovníčkou notárskeho úradu Z. H. úmyselne zamlčala ako dediča svoju sestru P. Z.Ú. a následne dňa 4. 11. 2010 O. E. spoločne s S. Q. na notárskom úrade JUDr. Mileny Geškovej, Ulica 1. Mája 54 v Liptovskom Mikuláši pri vydávaní osvedčenia o dedičstve č. 5610206808 úmyselne neuviedla ako dediča svoju sestru P. Z., aj napriek skutočnosti, že vedela, kde žije a býva, čo malo za následok, že P. Z. nemala postavenie účastníka dedičského konania, a jej zákonný podiel z dedičstva po poručiteľovi P. Q. vo výške 4.366,89 eura zdedila O. E., pretože po uzatvorení dedičskej dohody s S. Q. celé dedičstvo vo výške 13.116,- eur nadobudla ona, čím spôsobila P. Z. škodu vo výške 4.366,89 eura,

t e d a

spoločným konaním na škodu cudzieho majetku seba obohatila tým, že uviedla niekoho do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l a

spolupáchateľstvo prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona.

Za to sa
o d s u d z u j e

podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona súd výkon trestu odňatia slobody podmienienečne o d k l a d á.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona súd u r č u j e skúšobnú dobu vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podal na obžalovanú O. E. a odsúdeného S. Q. obžalobu pre skutok kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

Dňa 23. 9. 2015 rozhodol Okresný súd Liptovský Mikuláš na hlavnom pojednávaní o vine obžalovanej zo skutku kvalifikovaného ako spolupáchateľstvo prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Uložený jej bol podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm./ j Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, výkon ktorého bol podmienienečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 16 mesiacov. Proti výroku o vine i výroku o treste uvedeného rozsudku podala obžalovaná odvolanie. Krajský súd na verejnom zasadnutí dňa 17. 2. 2016 rozhodol o zrušení rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/102/2012 zo dňa 23. 9. 2015 a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Podstatou odôvodnenia uvedeného uznesenia bolo zistenie odvolacieho súdu, že súd prvého stupňa opomenul v rozsudku odôvodniť výrok o treste, a tak nie je možné zistiť, aké právne úvahy okresný súd viedli k uloženiu trestu obžalovanej tak, ako to vyplýva z výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Pri opätovnom prejednaní veci a rozhodovaní sa súd prvého stupňa riadil právnym názorom Krajského súdu v Žiline, ktorým je, v intenciách ust. § 194 ods. 5 Trestného poriadku, viazaný.

Dňa 16. 2. 2017 rozhodol Okresný súd Liptovský Mikuláš opätovne o vine obžalovanej zo skutku kvalifikovaného ako spolupáchateľstvo prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Proti rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní, podala obžalovaná O. E. odvolanie proti výroku o vine a treste, a tiež proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 2To/48/2017 - 263 zo dňa 25. 7. 2017 rozhodol o zrušení prvostupňového rozsudku súdu a vrátil mu vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Z odôvodnenia dotknutého uznesenia Krajského súdu v Žiline vyplýva právny názor, ktorým je prvostupňový súd viazaný. Krajský súd v Žiline vytkol prvostupňovému súdu nasledovné. Na prvom hlavnom pojednávaní konanom dňa 29. 6. 2015 bolo porušené právo obžalovanej O. E. na obhajobu, pretože súd 1. stupňa hlavné pojednávanie vykonal aj napriek tomu, že obhajca obžalovanej JUDr. Martin Cibula nemal zachovanú lehotu na prípravu hlavného pojednávania a nedal súhlas so skrátením tejto lehoty. Zistené pochybenie sa dotklo aj jednej z podstatných zložiek práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pre ozrejenie súd uvádza, že obžalovaná bola v konaní pôvodne zastúpená na základe plnomocenstva zo dňa 26. 10. 2012 obhajcom JUDr. Ivanom Vozárom. Tento obhajca bol upovedomený o termíne hlavného pojednávania určeného na deň 29. 6. 2015. Upovedomenie prevzal dňa 7. 4. 2015. Dňa 26. 6. 2015 splnomocnila obžalovaná na svoje zastupovanie obhajcu JUDr. Martina Cibulu, ktorý toho istého dňa nahliadol do spisu týkajúceho sa trestnej veci obžalovanej a následne sa dňa 29. 6. 2015 dostavil na hlavné pojednávanie. Obhajca JUDr. Ivan Vozár sa na hlavné pojednávanie nedostavil. Krajský súd v Žiline v odôvodnení zrušujúceho uznesenia ďalej uviedol, že v spise absentuje upovedomenie obhajcu JUDr. Martina Cibulu o termíne hlavného pojednávania, vrátane dokladu preukazujúceho prevzatie upovedomenia obhajcom, z ktorého by bolo zistiteľné, kedy obhajca obžalovanej upovedomenie prevzal. Za tejto situácie, pokiaľ sa obhajca JUDr. Martin Cibula dostavil na hlavné pojednávanie dňa 29. 6. 2015, nemal zachovanú lehotu na prípravu hlavného pojednávania tak, ako to určuje vyššie citované zákonné ustanovenie § 247 ods. 1 Trestného poriadku, keď zápisnica o hlavnom pojednávaní neobsahuje žiaden záznam o súhlase obhajcu so skrátením lehoty na prípravu hlavného pojednávania.

Na hlavnom pojednávaní dňa 29. 6. 2015 boli okrem iných osôb vypočutí i svedkovia P. Z., v procesnom postavení poškodenej, a S. Q., ktorý bol v dotknutej veci vypočutý v procesnom postavení svedka,

príčom ide o osobu, ktorá bola v tejto veci ako spoluobvinená už skôr právoplatne odsúdená za skutok, za ktorý je aktuálne stíhaná obžalovaná O. E.. Obidvaja svedkovia boli na hlavnom pojednávaní poučení aj podľa ust. § 130 ods. 1, 2, § 131 ods. 1 Trestného poriadku. Krajský súd v Žiline v uznesení č. k. 2To/48/2017 - 263 zo dňa 25. 7. 2017 konštatoval, že samosudkyňa pri výsluchu svedkov P. Z. a S. Q. na hlavnom pojednávaní dňa 29. 6. 2015 nepostupovala dôsledne podľa ust. § 130 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, keď súrodencov obžalovanej pred ich výsluchom riadne a osobitne nepoučila o práve odoprieť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku a svedka S. Q. riadne a osobitne nepoučila o práve odoprieť výpoveď aj podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, nakoľko v tejto trestnej veci už bol ako spoluobvinený skôr právoplatne odsúdený za skutok, za ktorý je aktuálne stíhaná obžalovaná. Súčasne zápisnica z hlavného pojednávania zo dňa 29. 6. 2015 neobsahuje ani osobitné vyjadrenie týchto svedkov, či využívajú zákonné právo nevypovedať podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku ako súrodenci obžalovanej, v prípade svedka S. Q. aj podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, z dôvodu predchádzajúceho právoplatného odsúdenia v tejto trestnej veci, alebo či toto právo nevyužívajú a vypovedať budú. Krajský súd v Žiline v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia súčasne poukázal na pochybenie súdu pri čítaní výpovede svedkyne JUDr. Mileny Geškovej z prípravného konania na hlavnom pojednávaní iba so súhlasom prokurátora, hoci obžalovaná bola na hlavnom pojednávaní prítomná. V tejto súvislosti sa obhajca obžalovanej na hlavnom pojednávaní dňa 29. 6. 2015 vyjadril, že nenavrhujú výsluch JUDr. Mileny Geškovej a navrhujú neprihliadať k zápisnici o výsluchu tejto svedkyne, s poukazom na pravdepodobné porušenie Trestného poriadku, keď zápisnice o výsluchu svedkyne boli pravdepodobne skopirované. Krajský súd v Žiline vyslovil právny názor, že vyjadrenie obžalovanej na hlavnom pojednávaní, že nenavrhuje osobný výsluch svedkyne, nenahrádza jej súhlas s čítaním zápisnice o výpovedi tejto svedkyne z prípravného konania na hlavnom pojednávaní.

Po vrátení prejednávanej veci na opätovné prejednanie a rozhodnutie boli na hlavnom pojednávaní dňa 21. 11. 2017 vypočutí obžalovaná O. E., svedok S. Q., poškodená P. Z.K.. Dňa 19. 12. 2017 boli na hlavnom pojednávaní vypočuté svedkyne JUDr. Milena Gešková a A.. Z. N., Q.. H..

Obžalovaná sa na hlavnom pojednávaní dňa 21. 11. 2017 vyjadrila, že nemá záujem uzavrieť dohodu o vine a treste a v súlade s ust. § 257 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku vyhlásila, že je nevinná. Vo svojej výpovedi uviedla, že keď v roku 2010 zomrel otec, hneď volala sestru P. Z., pýtala sa jej ako sa dohodnú o spôsobe zabezpečenia pohrebu. Sestra povedala, že všetko vybaví sama a nechce mať s nimi nič spoločné. Takto to bývalo aj predtým. Opäť jej potom volala, kde a kedy je pohreb. Keby ju chcela obísť v dedičskom konaní, nekontaktovala by ju. Keď prišla na dedičské konanie, bola tam sama. Notárka sa jej pýtala, či má otec pohľadávky, kde má otvorené účty. Myslí, že na okruh dedičov sa jej nepýtala. Obžalovaná jej povedala, že má brata. O sestru nepovedala, lebo tá sa vyjadrila, že si všetko zistí sama. Potom prišlo na rad dedičské konanie, kde notárku informovala, kde má otec dlžoby. Nemohla vedieť, že sa sestra nedostaví, a bola v tom, že si to zistí sama. Aj si to musela zistiť, lebo v novembri 2010 obžalovanej volal sestrin advokát, ktorý jej povedal, že prebehlo dedičské konanie a aby sa dohodli na vyporiadaní po 70,- eur mesačne, a že sa o tom nikto nič nedozvie. Nič sa nedialo poza jej chrbát, sestra vedela o všetkom. Jej odpoveď bola, že si to urobí sama, a peniaze, čo zvýšili po otcovi, mala použiť na vyplatenie pôžičky, kde sestra bola ručiteľom aj s manželom. Pôžičku bral bývalý manžel obžalovanej, ona bola spoludlžník. Keď sa s manželom rozvedli, prestal platiť pôžičku i výživné. Začali chodiť obžaloby, exekúcie, vymáhačská spoločnosť ju vtedy kontaktovala. Sestra jej volala, že má pôžičku vyplatiť, lebo zdedila peniaze, aby jej nechodili exekúcie, lebo má malé deti. Sestra kontaktovala vymáhačskú spoločnosť, ktorá ju potom oslovila. Peniaze mala odložené doma, držala ich do roku 2012, lebo vedela, že sestra jej povie raz tak, raz tak. Až v marci 2012, keď ju vyzvali na zaplatenie, zaplatila v marci 2012, a následne, keď už bola pôžička zaplatená, sestra podala na ňu trestné oznámenie. Od roku 2010, kedy bolo dedičské konanie, do roku 2012, kedy bola vyplatená pôžička, keby sestru záležalo na dedičskom konaní, dala by na ňu oznámenie skôr, a nie až vtedy, keď bola vyplatená pôžička. Vôbec nešlo o to, aby bola na dedičskom konaní, išlo jej len o to, aby obžalovaná vyplatila pôžičku, a o pomstu. Obžalovaná na svoju obhajobu ďalej uvádzala, že nemala v úmysle sestru zamčať, ani nič podobné. O dedičskom konaní sa dozvedela, keď jej prišiel papier, lebo vybavovala pohreb. Svojmu bratovi vravela, aby prišiel na dedičské konanie. Sestra vravela, že s tým nechce mať nič spoločné, že si všetko zistí sama. Pred predbežným prejednaním dedičstva sa s bratom rozprávala, vravela mu, že zdedené peniaze sa použijú na pohreb a povedala mu, čo povedala sestra o tom, že má urobiť, keď budú peniaze, a to, že má vyplatiť pôžičku, na ktorú ona bola ručiť, aby nedostali exekúciu aj s manželom. Myslí, že pri prvom stretnutí nebola JUDr. Gešková, už si to nepamätá. U notárky podpisovala, čo notárke nadiktovala, čo zanechal otec. Osoba, ktorá to s ňou spisovala, sa jej

nepýtala na okruh dedičov, ale len na dlžoby a na to, kde má otec účty. Oznámila, že brat je dedič, o sestre sa nezmienila, lebo si bola vedomá, že si to ona zistí sama. Nič nemyslela v zlom, ani nič nerobila poza chrbát. Išla by sama proti sebe. Nemohla ju zatajiť, keď vedela, že sa bude o to zaujímať.

Z dôvodu rozporov vo vyjadreniach obžalovanej v časti týkajúcej sa vyjadrenia o rozhovore so svojím bratom, oproti vyjadreniu v prípravnom konaní, bola v súlade s ust. § 258 ods. 4 Trestného poriadku, na návrh prokurátora, prečítaná časť zápisnice o jej skoršej výpovedi. Obžalovaná v prípravnom konaní dňa 12. 6. 2012 uviedla, že bratovi povedala, že do dedičského konania uvedie len ich dvoch. Brat uviedol, že aj on vlastne naplní vôľu otca, aby sestra nededila, a taktiež ju pred notárkou neuvedie. Po prečítaní tejto časti zápisnice a po výzve obžalovanej, aby vysvetlila príčinu rozporov vo svojich vyjadreniach, uviedla, že „to je myslené takisto, ako povedala na hlavnom pojednávaní, len to inakšie myslela, ale je to inak povedané“. U notára sa jej nepýtali na okruh dedičov, brata povedala sama. Ak v prípravnom konaní uviedla, že na otázku pracovníčky notárskeho úradu uviedla, že otec mal len dve deti, a to ju a brata S. Q., vyznie to, ako keby to povedala naschvál, ale nebolo to tak v žiadnom prípade. Jej sestra povedala, že ju nemá nikde spomínať, že si to sama zistí. Po smrti otca sa nerozprávali so sestrou o vyporiadaní dedičských podielov, len v telefonáte, keď jej oznamovala, že otec zomrel, jej sestra povedala, čo s peniazmi. Po pohrebe ju už nekontaktovala. Na priamu otázku položenú obžalovanej, či jej niekedy poškodená oznamovala, že nechce byť účastníčkou dedičského konania, obžalovaná odpovedala: „Nie, toto mi nepovedala, len mi povedala, že si všetko zistí sama.“ Najprv si myslela, že sa dostaví a že si všetko zistí. Keď dedičské konanie prebehlo bez problémov, myslela si, že sestra tam už bola. Keď držala dedičské rozhodnutie, videla aké mal otec podlžnosti, aké mal účty. Na rozhodnutí sestru nevidela figurovať. Myslela si, že ona to nechala tak, že sa na to vykašlala. Keď jej dala notárka právoplatné rozhodnutie, myslela si, že to sedí. Na dopĺňujúce otázky obžalovaná uviedla, že jej brat si zobral hypotéku, keď sa rodičia rozvádzali, a otec chcel vyplatiť polovicu bytu. Ona zo začiatku nechcela, aby sa sestra podieľala na splácaní tejto hypotéky. Pred dedičským konaním to od nej nepožadovala. Sestra nedodržala slovo, keď povedala, že má použiť peniaze na pôžičku, v ktorej bola ručiť s manželom. Po predbežnom prejednaní dedičstva jej notárka povedala termín dedičského konania, a tam už bol nachystaný papier o dedičskom konaní, zápisnica. Bol tam vtedy len brat, nevie, či dostal predvolanie, už si to nepamätá. To, že tam nie je prítomná ich sestra, sa neriešilo. Brat sa vzdal dedičstva. Na prvom konaní pri predbežnom šetrení povedala, že má ešte brata a pýtala sa, či má prísť. Tiež uviedla pri prvom jednaní, že sa zaplatí pohreb, všetky podlžnosti, a keď prišla druhýkrát, už to bolo všetko nachystané. Bolo to všetko napísané na jej meno, a to kvôli tomu, že vybavovala pohreb. Pokiaľ ide o riešenie otázky dedičského podielu poškodenej v dedičskom konaní, ona nespomínala nič, čo by sa týkalo sestry, lebo bola v tom, že ona si to zistí. Ani brat sestru na dedičskom konaní nespomínal. Vyznie to tak, že ju zatajili, ale bolo to z dôvodu, že ona si to tak želala. Po skončení dedičského konania mohla disponovať s peniazmi obžalovaná. Brat sa vzdal dedičstva z toho dôvodu, aby sa vyplatili dlžoby otca a pohreb, a z toho dôvodu, že vedel, čo všetko sestra odo nej požaduje, aby sa vyplatilo. Pri prvom predbežnom šetrení na notárskom úrade jej pracovníčka nevysvetlila žiadne poučenie. Mala pocit, akoby už všetko bolo jasné, na 100%, akoby notárka bola o všetkom informovaná.

Svedkyňa P. Z. na hlavnom pojednávaní dňa 21. 11. 2017 uviedla, že sestra o úmrtí otca informovala telefonicky jej syna. Volala jej späť, pýtala sa, čo sa stalo a ako ďalej. Sestra jej povedala, že sa nemá do nich starať, že im má dať svätý pokoj a že oni si to vybavujú sami. Myslela tým seba, mamu a brata. Následne volala sestru a pýtala sa jej kedy bude pohreb. Oznámila jej, že bude vo Vrbici. Odobierka bola vo Vrbici, nevedela však, kde je otec pochovaný. Keď sa informovala v dome smútku v októbri, pracovníčka ju informovala, že otec je umiestnený ešte v dome smútku. Potom dlhšie čakala na dedičské konanie. Predpokladala, že ju bude volať notárka, avšak nechodilo jej predvolanie, preto volala na informačné centrum na súd, kde jej oznámili, že dedičské konanie už prebehlo. Keď sa to dozvedela, prišla na súd, kde jej oznámili, že sa ozvala 2 dni po dedičskom konaní. Stretla sa so svojím právnym zástupcom JUDr. Jančim, s ktorým to začali riešiť. Chcela vedieť, koľko zdedí po otcovi, avšak nebolo jej to umožnené, lebo nebola v dedičskom konaní uvedená. Riešila to teda cez políciu. So sestrou sa snažila dohodnúť prostredníctvom svojho zástupcu, aby nemuseli dávať trestné oznámenie, avšak nedalo sa. Obžalovaná s tým nesúhlasila, vravela, že mama zobrala pôžičku, ktorú musí splácať, a ak chce nejaké peniaze, nech mama pomôže. Potom jej dajú dedičský výplatok. Na sestru podala žalobu o sumu 4.300,-eur. Rozhodnuté bolo, že sestra jej má peniaze vrátiť. V súčasnosti je vedené exekučné konanie.

Ona sa so sestrou a bratom nebavila o dedičskom konaní, nepreberali otázky rozdelenia dedičstva. Pred smrťou otca sa stretávali so súrodencami. I s matkou bolo všetko v poriadku, avšak po tom, ako sa mama

so sestrou dozvedeli, že otec je u nej, prestali s ňou komunikovať. Nevie, či mal otec zakázané byť u nej a chodiť ku nej. Keď býval u nej, začali jej chodiť výhražné SMS zo sestrinho telefónu. Otec ešte žil, keď jej už bolo vyťkané, že nemá čakať žiadne dedičské a že nedostane nič. Toto začalo odvtedy, ako bol otec u nej. Dovtedy neboli žiadne problémy, všetci s ňou komunikovali normálne. Motívom podania trestného oznámenia bolo to, že nebola uvedená v dedičskom konaní, a preto, že so sestrou sa nedalo dohodnúť. Nechceli to žalovať, nechcela, aby to dospelo až ku súdu, ale sestra nekomunikovala, peniaze jej nechcela vrátiť. Stále si tvrdila svoje, že peniaze si zobrala mama, že otec ju (poškodenú) už vyplatil, avšak jej otec nedal ani korunu. Otec mal iba tých 20.000,- a dôchodok, čo poberal. Vrável jej, že pobrali na neho pôžičky na nebankové subjekty, vzali karty na nebankovky, ktoré musel splácať on. Ona sa so súrodencami nerozprávala o tom, akým spôsobom sa použije dedičstvo. Je pravda, že sestre bola ručiť pri čerpaní úveru. Pokiaľ bola vydatá, splácala ho normálne. Keď sa rozviedla, chodievali jej upomienky, že sestra nespláca úver, a potom sa dozvedela, že ho vyplatila z toho, čo zdedila. V súčasnosti je to už vyplatené, nie je ručiteľkou. So sestrou sa nedohodli o tom, že sestra vyplatí svoj úver z dedičstva. Ona taký pokyn nedala, ani k tomu, aby sa splatila pôžička, ktorú si zobrala matka. Dedičské rozhodnutie už nebolo možné napadnúť, dostala informáciu, že by sa to muselo urobiť nanovo a zdĺhavo. Trestné oznámenie dala až v marci nasledujúceho roku, keď si všetko pozisťovala.

Obžalovaná na hlavnom pojednávaní spochybňovala tvrdenia svedkyne. Podľa nej bolo všetko vymyslené, lebo volala, keď zomrel otec, tiež o pohrebe, informovala sestru o všetkom. Obžalovaná poprela i posielanie SMS správ, o ktorých sa vyjadrovala poškodená. Práve naopak, sestra jej poslala SMS-ku, že má zaplatiť pôžičku, lebo ju dá zavrieť.

Svedok S. Q., brat obžalovanej, ktorý na hlavnom pojednávaní po zákonnom poučení, rovnako ako poškodená, nevyužil právo na odopretie výpovede, ani ako osoba už odsúdená v prejednávanej veci, uviedol, že bol dvakrát pri tom, keď sestra O. volala sestru P.. Nevenoval pozornosť tomu, čo hovorila prvýkrát, ale druhýkrát vie, že O. hovorila P., že je pohreb, že otec umrel. Sestra nemienila s nimi komunikovať. Povedala, aby jej dali pokoj, že si všetko zistí. Sestra O. vybavovala pohreb. Poškodená nemala o to záujem, prišla len na pohreb a mala incident s mamou. Keď prišlo predvolanie na dedičské konanie, sestra O. poškodenej volala. Hovorila, že sa jedná o dedičské konanie, ale sestra hovorila, že si vybaví všetko sama. Bolo to už dosť dávno, už si nepamätá, volali mu od notárky, ku ktorej sa dostavila i obžalovaná. On tam bol len raz. Čo sa týka sestry P., boli v tom, že ona si to vybaví, keď povedala do telefónu, že si to vybaví sama. Nekomunikuje s nimi minimálne 10 rokov, nebudú sa jej sami prosiť. Nepamätá si, ako to prebiehalo na dedičskom konaní. Je to dosť dlhá doba. Tiež si nepamätá, či u notárky niečo podpisoval. Obžalovanej povedal, že súhlasí s nevyplatením jeho, lebo ona všetko platila, pohreb, pomník. Sestra P. neprispela ani jediným halierom. Nepamätá si, či predmetom jednania bol dedičský podiel sestry P.. Pred stretnutím u notárky sa stretol s obžalovanou v deň, keď mal prísť na dedičské konanie. So sestrou O. sa o tom, čo budú hovoriť na dedičskom konaní, nebavili, alebo si to nepamätá. On bol v tejto súvislosti trestne stíhaný. Nedal odvolanie, lebo nemal na advokáta. Do toho prišla amnestia.

Svedkyňa JUDr. Milena Gešková, poverená súdna komisárka - notárka, na hlavnom pojednávaní dňa 19. 12. 2018 uviedla, že vo všeobecnosti pri predbežnom prejednaní dedičstva sa predvolá a vypočuje osoba, ktorá sa podľa úmrtného listu postarala o pohreb poručiteľa. Väčšinou je to kontaktná osoba, ktorú presne podľa predtlaču poučia o tom, že je povinná vypovedať pravdu a nič nezamlčať, podľa svojho vedomia a svedomia. Ku zisťovaniu okruhu dedičov sa pristupuje výsluchom predvolanej kontaktnej osoby. Predtým sa vykoná lustrácia v registri závetov, či poručiteľ nezanechal závet. Ak ho nezanechal, zisťuje sa okruh dedičov výsluchom. Dnes slúži k dispozícii systém REGOB, z ktorého zisťujú možný okruh dedičov. Spôsob výsluchu je vždy ten istý ako v roku 2010. Prípravu pojednávania vykonáva tajomníčka, na základe jej poverenia, vykonáva aj výsluch, tam notárka nie je prítomná, jedine v prípade, že sú nejasnosti. Na pojednávaní potom na základe podkladov zadovážených pri predbežnom prejednaní dedičstva notárka oboznámi so stavom, s doterajšími zisteniami vo veci, či poručiteľ zanechal závet, kto je dedič, dedičov sa pýta, či prijímajú dedičstvo alebo odmietajú dedičstvo a či sú spôsobilí dediť, či neprichádza do úvahy započítanie, napr. na dedičský podiel sa započíta to, čo dedič alebo jeho potomok za jeho života dostal bezplatne od poručiteľa. Po začatí pojednávania zistí prítomnosť účastníkov, prípadne zástupcov, poučí o povinnosti vypovedať pravdu, samozrejme podľa svedomia a vedomia, poučuje ich o tom, že vypovedajú pred súdom, aby si uvedomili, že notár je komisár poverený súdom, aby si uvedomili dôležitosť tohto úkonu. Keď ide o komplikované dedičské veci, robí sa zápisnica, osvedčenie o dedičstve. Osvedčenie o dedičstve neobsahuje poučenie o povinnosti

vypovedať pravdu, avšak určite sú v priebehu konania dve poučenia štandardne. Súčasťou poučenia je to, že účastníci konania sú povinní prispieť k objasneniu skutkového stavu, zisteniu veci. Oprávnený dedič má právo do 3 rokov domáhať sa voči dedičovi alebo tomu, kto má dedičský podiel, svojho dedičského práva. Zo zákona vyplýva to, že dedič je povinný sa zo zákona o poručiteľa aj zaujímať, a takisto o svoje dedičské právo. Oprávnený dedič má dostatočne dlhú lehotu. Na prejednávajúcu vec si nepamätá. Vyslúchala dedičku na pojednávaní, a pri predbežnom prejednávaní dedičstva ju vyslúchala tajomníčka, ktorá mala na to poverenie. Na základe podkladov zadovážených v spise konštatovala okruh dedičov ona (notárka). Čo sa týka poučenia účastníkov, pracovník úradu vždy ústne poučuje, a potom v osvedčení o dedičstve je konštatovanie, že účastníci boli poučení, že sú povinní úplnými a pravdivými vyjadreniami prispieť k zisteniu skutkového stavu veci. V osvedčení sa poučenie už neuvádza, avšak v každej veci poučenie robí jej zodpovedný pracovník, a samozrejme i na pojednávaní. Zdôraznila, že v každej veci sa zodpovedne účastník poučuje.

Z rodného listu P. Q. mal súd preukázané, že je dcérou nebohého P. Q.Ú. a Ľ. Q..

Z oznámenia o úmrtí Matričného úradu mesta F. Z., zväzok XX, ročník XXXX, na str. XX pod por. č. XXX, je preukázané, že P. Q. zomrel dňa 11. 8. 2010.

Z potvrdenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 6D/981/2010 zo dňa 2. 3. 2012 mal súd preukázané, že poškodenej P. Z. bolo vydané potvrdenie, že v dedičskom konaní po zomrelom P. Q., sp. zn. 6D/981/2010, ktoré bolo právoplatne skončené osvedčením o dedičstve zo dňa 4. 11. 2010, boli ako dedičia zo zákona v prvej dedičskej skupine zistení S. Q. a O. E., rod. Q.. Celý zistený majetok po poručiteľovi nadobudla O. E. bez výplatu spoludediča.

Zo zápisnice o predbežnom vyšetrení, napísanej na Notárskom úrade JUDr. Mileny Geškovej dňa 29. 9. 2010, mal súd preukázané, že vyslúchanou osobou bola O. E.. Súčasťou zápisnice je označenie okruhu dedičov: bývalá manželka Ľ. Q., deti S. Q. a O. E..

Z potvrdenia povereného súdneho komisára - JUDr. Mileny Geškovej zo dňa 5. 10. 2010 mal súd preukázané, že lustráciou v notárskom centrálnom registri závetov, ako aj výsluchom dedičky O. E. na predbežnom šetrení o majetku a dedičoch poručiteľa dňa 29. 9. 2010 bolo zistené, že poručiteľ závet/ listinu o vydedení nezanechal. Podľa udania dedičky O. E., ako dedičia zo zákona v prvej dedičskej skupine boli zistení S. Q. a O. E., deti ručiteľa, obaja v rovnakých častiach, t. j. každý z nich v podieli 1/2.

Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 5610206808,6D/981/2010, D/not 248/2010 zo dňa 4. 11. 2010 vyplýva, že po poručiteľovi P. Q., nar. XX. X. XXXX, zomr. 11. 8. 2010, ako dedičia zo zákona v I/ dedičskej skupine boli zistení S. Q. a O. E., obaja v rovnakých častiach, t. j. každý z nich v podieli 1/2. Súčasťou osvedčenia o dedičstve bol výrok, že účastníci po poučení podľa § 463 - 467, 469/a, 484 Občianskeho zákona vyhlásili, že dedičstvo prijímajú a sú spôsobilí dedič. Zároveň boli poučení, že sú povinní úplnými a pravdivými údajmi prispieť k zisteniu skutkového stavu veci. Osvedčením o dedičstve, právoplatným dňom 4. 11. 2010, bola ustálená čistá hodnota dedičstva po nebohom vo výške 13.100,66 eur a v zmysle dedičskej dohody uzavretej medzi prítomnými dedičmi, celý zistený majetok po poručiteľovi nadobudla dcéra O. E. - obžalovaná. Podľa § 175 zca ods. 1 písm. c/ vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku /OSP/ bolo osvedčené, že dedičia medzi sebou uzavreli dohodu o vyporiadaní dedičstva, na základe ktorej celý zistený majetok po poručiteľovi opísaný a označený v bode 2 osvedčenia o dedičstve nadobúda dcéra poručiteľa O. E., rod. Q., ktorá na seba v celom rozsahu preberá aj dedičmi uznanú pohľadávku K. K., B.K., R. XX, XXX XX C., z titulu nesplateného spotrebného úveru na Čokoľvek podľa Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 6. 2006 vo výške 377,83 eur. Odstupujúci spoludedič výplatu nežiadal. Uvedené osvedčenie bolo podpísané účastníkmi S. Q., O. E. a poverenou súdnou komisárkou notárkou JUDr. Milenou Geškovou.

Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4C/96/2012 mal súd preukázané, že poškodenej P. Z. podala žalobu na žalovanú O. E. o zaplatenie sumy 4.366,88 eur s príslušenstvom s návrhom na vydanie platobného rozkazu.

Z rozsudku č. k. 4C/96/2012 - 24 zo dňa 21. 8. 2012 mal súd preukázané, že obžalovaná ako odporkyňa bola zaviazaná k povinnosti zaplatiť poškodenej ako navrhovateľke sumu 4.366,88 eur v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy

4.366,88 eur od 5. 11. 2010 do zaplataenia spolu s priznaním náhrady trov konania navrhovateľke. Z odôvodnenia rozsudku ďalej vyplýva, že dedičský podiel navrhovateľky neoprávnene pripadol odporkyni - obžalovanej.

Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach, mal súd preukázaný nasledovný skutkový a právny stav.

Obžalovaná napriek tomu, že od počiatku popierala vinu na spáchaní skutku kladenému jej za vinu, celkom jednoznačne a bez pochybností naplnila všetky pojmové znaky spolupáchatelstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona. Preukázané bolo, že ku predbežnému šetreniu o pozostalých dedičoch a majetku poručiteľa P. Q.U. bola predvolaná obžalovaná. Aj keď zo zápisnice o tomto šetrení v písomnej forme jednoznačne nevyplýva, že by bola obžalovaná poučená o povinnosti vypovedať pravdu, t. j. nielen o majetku poručiteľa, ale aj o okruhu dedičov prichádzajúcich do úvahy, tak z výpovede svedkyň JUDr. Mileny Geškovej a A.. Z. H., notárky a pracovníčky notárskeho úradu, mal súd preukázané, že štandardne účastníci dedičského konania vždy bývajú poučení o tejto povinnosti. V tejto súvislosti súd poukazuje na osvedčenie o dedičstve, ktoré podpísala obžalovaná spolu so svojim bratom S. Q., kde je i pasáž s konštatovaním, že účastníci konania boli v intenciách uvedených príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku poučení, a toto osvedčenie vlastnoručne obžalovaná so svojim bratom aj podpísali. Aj keď svedkyňa JUDr. Milena Gešková na hlavnom pojednávaní uviedla, že súčasťou osvedčenia o dedičstve nie je samotné poučenie účastníkov konania, tak účastníci konania sú v priebehu konania opakovaně poučení o svojej povinnosti vypovedať pravdu o majetku poručiteľa a o okruhu dedičov.

Z celkového správania sa obžalovanej pred smrťou i po smrti jej otca je zrejmé, že nemala vôľu pravdivo informovať dotknutý notársky úrad o úplnom okruhu dedičov, naopak jej cieľom bolo svoju sestru P. Z. zatajiť a vylúčiť z okruhu oprávnených dedičov. Vyplývalo to nielen z jej správania sa pri opakovaných účastiach v konaní pred notárskym úradom, ale aj z obsahu vzájomnej komunikácie s poškodenou. Takýto stav udržiavala obžalovaná dlhodobo a na jej trestnoprávnej zodpovednosti nič nemení ani jej obhajobná argumentácia, že pri zisťovaní okruhu dedičov pochybil notársky úrad. Pokiaľ ide o výpoveď S. Q., bývalého spoluobvineného, v prejednávanej veci vysluchnutého v procesnej pozícii svedka, súd ju hodnotí ako účelové vyjadrenie vedené s cieľom nepríťažovať obžalovanej, keď navyše jeho vyjadrenia ohľadne jednaní obžalovanej s poškodenou vyznievajú váhavo, protirečivo, nejednoznačne a nepresvedčivo, ale celkom jasne ako preukazujúce spoločný úmysel - poškodenú P. Z. v dedičskom konaní neuvádzať ako oprávnenú dedičku. V tejto súvislosti v tvrdeniach obžalovanej a S. Q. o tom, že predpokladali, že poškodená si všetko zariadi a vybaví sama, chýba logická relevancia.

Súd zdôrazňuje, že vo výpovediach obžalovanej boli viaceré podstatné rozpory, keď na jednej strane tvrdila, že úmyselne neuviedla sestru ako dedičku, lebo sestra si to neželala, prípadne, že predpokladala, že si sama zistí stav dedičského konania, kým na druhej strane presviedčala súd, že na notárskom úrade sa na okruh dedičov nepýtali, a neskôr, aj cestou obhajcu tvrdila, že bolo povinnosťou notára zisťovať a preverovať skutočný okruh dedičov.

Ak by nebola pravda, že v konaní pred notárom, ako súdnym komisárom, bola obžalovaná riadne poučená o povinnosti uviesť okruh všetkých pozostalých, a ak by nebola pravda, že k tomuto sa i vyjadrila, nemohla by sa pracovníčka úradu dozvedieť, že existuje ďalší dedič, a to S. Q., a teda, ak obžalovaná dobrovoľne oznámila, že dedičom je aj jej brat, jednoznačne je preukázaný aj jej zámer úmyselne neoznačiť ako dedičku svoju sestru, pretože z výsledku opakovaných konaní pred notárskym úradom je jednoznačne zistiteľné, že napriek poučeniu obžalovanej sa úrad o existencii ďalšej dedičky nedozvedel, pričom súdu neuniklo, že obžalovaná už i v prípravnom konaní dňa 12. 6. 2012 uviedla, že bratovi povedala, že do dedičského konania uvedie len ich dvoch, a na hlavnom pojednávaní sa tiež vyjadrila, že poškodená nepovedala, že nechce byť účastníčkou dedičského konania.

Argumentáciu obhajcu, týkajúcu sa zdôrazňovania povinnosti notárskeho úradu zisťovať rozhodné skutočnosti ex offio a zo zákona podrobiť starostlivému prieskumu tvrdenia obžalovanej, čím by došlo k odstráneniu pochybností o okruhu dedičov, súd považuje za účelovú snahu odvrátiť trestnoprávnu zodpovednosť obžalovanej, a to nielen s poukazom na fakt, že v dedičskom konaní bola jednoznačným vyjadrením obžalovanej o okruhu dedičov navodená situácia, ktorá nevyvolala existenciu pochybností

o tejto otázke, a navyše, trestnoprávnu zodpovednosť obžalovanej neoslabuje absencia verifikovania jej tvrdení notárskym úradom.

Obžalovaná konala minimálne v nepriamom úmysle, keď na škodu P. Z. seba obohatila tým, že v dedičskom konaní na notárskom úrade zatajila ako dedičku svoju sestru, teda uviedla iného do omylu a spôsobila tak na cudzom majetku škodu vo výške 4.366,89 eur. Podľa ust. § 125 ods. 1 Trestného zákona ide o väčšiu škodu, ktorá predstavuje najmenej desaťnásobok sumy prevyšujúcej sumu 266,- eur. Motívom konania obžalovanej bol zištný úmysel vylúčiť svoju sestru P. Z. z okruhu dedičov, zvlášť, keď bolo preukázané, že medzi obidvomi boli dlhodobo narušené vzťahy, poznačené aj finančnými problémami a konfliktami týkajúcimi sa majetku.

Obžalovaná sa skutku dopustila v spolupáchateľstve so svojim bratom S. Q., ktorý bol za uvedený skutok odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1T/102/2012 - 98 zo dňa 28. 9. 2012, právoplatným vo vzťahu ku nemu dňa 30. 10. 2012. Na základe amnestie prezidenta Slovenskej republiky zo dňa 2. 1. 2013 sa S. Q. podľa čl. I amnestie odpustil uložený trest s účinkom, že sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Vo vzťahu k obžalovanej O. E. súd pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali jej konanie, jej zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosť jej nápravy, vychádzal zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, čím je vyjadrená zásada proporcionálnosti trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelmi trestného činu, voči ktorým sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Trest tiež musí vyjadrovať morálne odsúdenie páchatel'a.

V prejednávanej veci bola u obžalovanej zistená prevaha poľahčujúcich okolností podľa § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Trestného zákona, a to, že pred spáchaním trestného činu viedla riadny život. Súd mal preukázané zo správy o povesti Mesta Liptovský Mikuláš, že voči obžalovanej sa na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši nevedelo žiadne priestupkové konanie. Z odpisu registra trestov mal súd preukázané, že obžalovaná nemá žiadne záznamy. Z lustrácie v evidencii konaní pred súdmi Slovenskej republiky mal súd taktiež preukázané, že proti obžalovanej sa nevedie žiadne ďalšie trestné stíhanie pre inú trestnú činnosť.

Žiadna priťažujúca okolnosť u obžalovanej zistená nebola. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie súd považuje za primeraný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, teda blízko k dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorej základné rozpätie je vo výmere 1 rok až 5 rokov, pričom vzhľadom k prevahe poľahčujúcich okolností sa v súlade s ust. § 38 ods. 3 Trestného zákona znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, v tomto prípade na 3 roky a 8 mesiacov. Vzhľadom na doterajší bezúhonný život obžalovanej je súd toho názoru, že na naplnenie účelu trestu je postačujúca samotná hrozba výkonom trestu, a to podmienený trest odňatia slobody, ktorého výkon súd odložil na skúšobnú dobu vo výmere 16 mesiacov, ktorá je z hľadiska dovŕšenia nápravy páchatel'ky primeraná.

Súd sa nezaoberal otázkou náhrady škody spôsobenej v konaní, lebo poškodená P. Z. si nárok na náhradu škody v trestnom konaní neuplatnila, a ani by dôvod na zaoberanie sa touto otázkou nevznikol, s poukazom na existujúce rozhodnutie súdu v inom konaní o priznaní vyššie uvedeného práva poškodenej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Liptovský Mikuláš do 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v neprospech i v prospech obžalovaného, v prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli štátny orgán starostlivosti o mládež, obhajca i zákonný zástupca pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, a to v neprospech obžalovaného. Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo, že chýba.

Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.